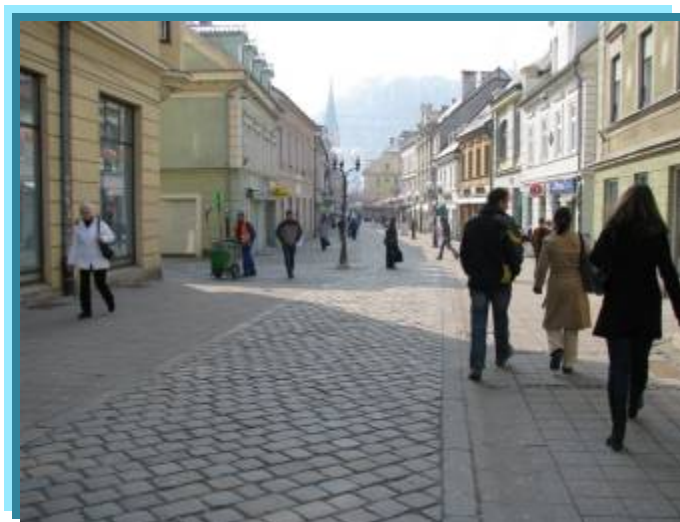

Kajuhova ulica 2
Celje

Kako oživeti mestno jedro Celja

Avtorici:
Patricija BANOVŠEK, 2. a
Špela OCVIRK, 2. a

Mentor:
Sebastjan PAUMAN, prof. zgod.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, marec 2011

Zahvala

Raziskovalno delo, ki sva ga opravili je zahtevalo pridobivanje podatkov iz različnih virov. Pri tem so nama pomagali uslužbenci iz Osrednje knjižnice Celje in Turistično informativnega centra Celje. Za sodelovanje in pomoč se zahvaljujema mentorju prof. Sebastjanu Paumanu, za dodatne napotke pa tudi koordinatorki mladinskega raziskovalnega dela na I. gimnaziji v Celju prof. Nataši Marčič. Pri oblikovanju naloge nama je svetoval prof. Matej Zdovc, za kar se mu iskreno zahvaljujema. Raziskovalno nalogo je lektorirala prof. Bojana Gaube.

Povzetek

Celje je mesto, ki je prvič omenjeno že v keltskih zapisih. Skozi svojo bogato zgodovino je doživelo vzpone in padce. Danes bi ga lahko zaradi zelo bogate zgodovine dobro izkoristili, vendar temu ni tako. S problematiko oživitve mestnega jedra Celja sva se srečali na začetku šolskega leta, s svojo raziskovalno nalogo pa sva poskušali zdramiti ljudi in jih pozvati k spremembam.

V najini raziskavi sva opisali pomembnejše zgradbe v Celju, se pozanimali o pomembnejših prireditvah na tem območju ter se udeležili seminarja na temo oživitve mesta Celje. Da bi bilo delo še zanimivejše, sva izvedli anketo med Celjani, ki so se strinjali z nama, da moramo jedro knežjega mesta ponovno obuditi.

Ob koncu najine naloge sva predstavili še, po najinem mnenju dobre in izvedljive rešitve, za pričetek oživljanja mestnega jedra. Celje potrebuje več barv, uličnega druženja in storitvenih ponudb. Jedro mesta lahko obvarujemo pred zamrtjem, potrebno je le stopiti skupaj ter se organizirati.

1 Kazalo

Zahvala	II
Povzetek	III
1 Kazalo.....	1
1.1 Kazalo slik.....	2
1.2 Kazalo tabel.....	2
1.3 Kazalo grafov	3
2 Uvod.....	4
2.1 Namen naloge in metodologija dela.....	4
3 Mesto.....	5
3.1 Celje skozi čas.....	6
3.2 Celje danes	7
4. Pomembni deli mestnega jedra Celja	8
4.1 Celjski grad	8
4.2 Spodnji celjski grad.....	9
4.3 Vodni stolp	10
4.4 Celjski strop.....	10
4.5 Prothasijev dvorec	11
4.6 Železniška postaja	11
4.7 Slovensko ljudsko gledališče	12
4.8 Narodni dom.....	12
4.9 Celjski dom	13
4.10 Cerkev sv. Danijela	14
4.11 Stara grofija.....	14
4.12 I. gimnazija v Celju	15
4.13 Herkulovo svetišče	15
4.14 Celjsko srednjeveško obzidje	16
5 Prireditve	17
5.1 Ozaveščanje o prireditvah	17
5.1.1 Mednarodni obrtni sejem Celje.....	17
5.1.2 Veronikini večeri.....	18
5.1.3 Poletje v knežjem mestu.....	18
5.1.4 Celjski pust.....	18
5.1.5 Podeželje v mestu.....	18
5.1.6 Dnevi kulture.....	18
5.1.7 Mednarodni mladinski pevski festival	19
5.1.8 Srednjeveška prireditev na Starem gradu.....	19
5.1.9 Pravljično Celje.....	19
5.1.10 Muzejska noč.....	19
6 Hotel Evropa - predavanje.....	19
7 Raziskava ankete	21
7.2 Anketni vprašalnik	21
7.2 Analiza ankete	22

8 Zaključek.....	25
8.1 Pregled hipotez.....	25
9 Predlogi za izboljšavo	26
10 Viri	31
10.1 Knjižni viri	31
10.2 Elektronski viri.....	31
10.3 Viri arhivskega gradiva	32

1.1 Kazalo slik

Slika 1 - Srednjeveško Celje	6
Slika 2 - Pogled na Celje iz Starega grada	7
Slika 3 - Celjski grad nekoč	8
Slika 4 - Celjski grad danes.....	9
Slika 5 - Spodnji celjski grad danes	9
Slika 6 - Vodni stolp.....	10
Slika 7 - Celjski strop.....	11
Slika 8 - Prothasijev dvorec	11
Slika 9 - Železniška postaja Celje	12
Slika 10 - Slovensko ljudsko gledališče Celje	12
Slika 11 - Narodni dom Celje.....	13
Slika 12 - Celjski dom.....	13
Slika 13 - Cerkev sv. Danijela.....	14
Slika 14 - Stara grofija	15
Slika 15 - I. gimnazija v Celju.....	15
Slika 16 - Herkulovo svetišče.....	16
Slika 17 - Srednjeveško Celje	17
Slika 18 - Hotel Evropa.....	20
Slika 19 - Mesto Celje.....	26
Slika 20 - Neprehodna ulica v Celju	26
Slika 21 - Gneča v mestu.....	27
Slika 22 - Vila Malina	27
Slika 23 - Središče Celja	28
Slika 24 - Grafiti v Celju.....	28
Slika 25 - Grafiti v Celju.....	28
Slika 26 - Grafiti v Celju.....	29
Slika 27 - Prazne ulice Celja	29
Slika 28 - Prazne ulice Celja	30

1.2 Kazalo tabel

Tabela 1: Kako pogosto obiščete mestno jedro Celja?	22
Tabela 2: Se vam zdi, da je mestno jedro Celja dovolj živo?	23
Tabela 3: Ali veste kje se nahaja Herkulov tempelj?	24

Tabela 4: Ali bi uporabili avtobus, če bi bil le ta zastoj? 24

1.3 Kazalo grafov

Graf 1 - Kako pogosto obiščete mestno jedro Celja? 22
Graf 2 - Se vam zdi, daje mestno jedro Celja dovolj živo? 23
Graf 3 - Ali veste kje se nahaja Herkulov tempelj? 24
Graf 4 - Ali bi uporabili avtobus, če bi bil le ta zastoj? 24

2 Uvod

2.1 Namen naloge in metodologija dela

Ob bregovih reke Savinje leži mesto Celje, katerega veličastna podoba sega že v čas starejše železne dobe. Sprva le kot naselbina na križišču vodnih poti, kasneje, za časa Rimljanov, je preraslo v pomembno trgovsko-obrtno in kulturno središče v Noriku. Nato je Celje pod zvezdami mogočnih Celjskih grofov pridobilo mestne pravice 11. aprila 1451. S številnimi vzponi in padci se je Celje razvilo v gospodarsko, kulturno in družbeno bogato mesto.

Dandanes mestno jedro izgublja svoj pomen, saj se trgovine, obrtne delavnice in življenje selijo izven le-tega. Prav zato sva se odločili, da ukrepava in prebudiva zgodovinsko bogato mestno jedro.

S to nalogo želiva raziskati resnično stanje na mestnih ulicah, kaj o njih menijo Celjani ter podati svoje predloge za izboljšavo.

V začetku najinega raziskovalnega dela sva si postavili naslednje hipoteze:

1. Mestno jedro Celja je družbeno in kulturno zamrlo.
2. Predvidevava, da se večini Celjanov mestno jedro Celja ne zdi dovolj živo in zanimivo ter bi na tem področju želeli izboljšave.
3. Meniva, da večina ljudi ne pozna Herkulovega svetišča, ter da bi lahko še bolje izkoristili prednosti le-tega.
4. Predvidevava, da je zamisli o oživitvi mestnega jedra Celja veliko, vendar se te ne morejo uresničiti zaradi premajhnega aktiviranja ljudi in organizacij.

Naslednji korak je bil načrtovanje raziskovalnega dela, določevanje metodologije in razdelitev dela. Najprej sva obiskali Osrednjo knjižnico Celje in tam poiskali primerno literaturo. Nato sva obiskali Turistično informativni center Celje, kjer sva pridobili podatke o kulturnih dejavnostih v Celju. Informacije sva iskali tudi na spletu.

Sledil je terenski del, kjer sva izvedli anketo med naključnimi mimoidočimi v Celju. Anketirali sva 110 oseb. Na mestnih ulicah sva si ogledali življenje, se udeležili raznih dogodkov in določene tudi fotografirali.

Prisostvovali sva tudi na predavanju, 3. februarja 2011, v kavarni hotela Evropa, pod okvirom projekta PECHA KUCHA s tematiko o tem, kako oživiti staro mestno jedro.

Na koncu sva stanje analizirali, obdelali podatke in jih tudi grafično predstavili. Napisali sva raziskovalno poročilo ter ugotovitve strnili v zaključek.

3 Mesto

Mesto je večje naselje. Merilo za določevanje mest je odvisno od vsake države posebej in zakonov, ki jih imajo. Naziv mesto se uporablja že od srednjega veka za naselje z mestnimi pravicami, ki jim jih je podelil fevdalni lastnik oz. vladar. Današnja mesta so rezultat številnih procesov, ki so spremljali industrijsko revolucijo. Mesto spada med umetne ekosisteme in je eden najstarejših v človeškem razvoju. Značilnosti mestnega okolja so predvsem gost promet, razsvetljava, betonska in asfalta podlaga. Danes so na čelu mest župani.¹

V Sloveniji je z Zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o lokalni samoupravi mesto definirano kot urbano naselje z vsaj 3000 prebivalci, ki se po velikosti, ekonomski strukturi, prebivalstveni gostoti, naseljenosti in zgodovinskem razvoju razlikuje od drugih naselij, status mesta pa dobi z odločitvijo Državnega zbora.²

V Sloveniji je bilo leta 2008 67 sodobnih mest, med njimi tudi knežje mesto Celje.³

¹ <http://sl.wikipedia.org/wiki/Mesto>

² <http://www.uradni-list.si/1/content?id=73799>

³ <http://sl.wikipedia.org/wiki/Mesto>

3.1 Celje skozi čas

Življenje se je na območju današnjega mesta Celje začelo razvijati že v času starejše železne dobe. Prva naselbina je nastala v času Keltov, imenovali so jo Keleia (zaklonišče). Za tisto obdobje je bilo naselje zelo razvito, med drugim so v njem kovali noriški denar. Leta 15 pred našim štetjem so območje osvojili Rimljani ter naselbino poimenovali Celeia. Sredi prvega stoletja našega štetja, v času vladavine rimskega cesarja Klavdija, je mesto dobilo mestne pravice, ter se vse bolj dvigalo nad sosednjimi mesti. Antična Celeia je bila bogato in gosto naseljeno mesto, obdajalo ga je obzidje z več stolpi, skozi pa je potekala rimska cesta iz Ogleja v Panonijo. Prav zaradi teh lastnosti so mestu pridali ime "druga Troja".⁴

V 5. in 6. stoletju so mesto v času velikih migracij porušili Huni, ki so se selili proti Italiji. Celje so ponovno obnovili v zgodnjem srednjem veku ter mu dali ime Cylie. Po številnih vzponih in padcih je mesto pridobilo nazaj svoj pravi čar in moč v 15. stoletju, ko je nemški cesar Sigismund povzdignil mogočne Celjske grofe v državne kneze. Celje je dobilo status mestnega trga, kasneje, natančneje 11. aprila 1451, pa z ukazom Celjskega grofa Friderika II. še mestne pravice. Postalo je upravno središče velikanskega ozemlja, ter gospodarsko, gradbeno in kulturno zelo bogato mesto. Prav tako Celje navajajo kot edino pravo središče humanizma in renesanse na Slovenskem. Iz tega časa so zelo pomembni ostanki s področja gradbeništva, ki so zanimivi tudi za turiste. Celjski grofje so namreč zgradili Spodnji ter Zgornji grad, v katerih so sami tudi prebivali. Po smrti zadnjega Celjskega kneza Ulrika II. leta 1456 je mesto prišlo v roke Habsburžanov. Takrat pa se razvoj ni ustavil, temveč se je mesto hitro spreminjalo v pomembno trgovsko in obrtniško središče.⁵

Kasneje so se prebivalci mesta obranili z obzidjem zgrajenim leta 1473 pred Turki ter v času slovenskih kmečkih uporov pred kmeti, ki so zasegli Stari grad. V 19. stoletju je Celje po porazu Avstrije v avstrijsko-pruski vojni postalo del Avstro-Ogrske. V nadaljnjih letih se je število prebivalcev vztrajno povečevalo, Celje pa se je širilo kot moderno mesto.⁶

Slika 1 - Srednjeveško Celje

(Vir: <http://moc.celje.si/zemljevid/slo/web-content/media/Celje-original.jpg>)

⁴ Cvirn J., Vodnik po Celju, Argos, Nazarje, 2007

⁵ Cvirn J., Vodnik po Celju, Argos, Nazarje, 2007

⁶ <http://sl.wikipedia.org/wiki/Celje>

3.2 Celje danes

Celje leži ob srednjem delu reke Savinje na nadmorski višini 241 m v Celjski kotlini, ki je dolga 30 km in široka 10 km. Celje je šele v 19. stoletju postalo upravno središče, danes pa je sedež občine ter sedež več regijskih oz. medobčinskih institucij – gospodarskih, kulturnih in upravnih. Mesto leži v nižjem jugovzhodnem delu Celjske kotline, ob Savinji, ki tu dobi pritok Voglajno s Hudinjo. Je križišče cest, ki vodijo v Maribor, Ljubljano, Rogaško Slatino ter križišče železniških prog. Po velikosti je tretje slovensko mesto. Je gospodarsko, prometno, sejensko, kulturno, trgovsko, izobraževalno in zdravstveno središče. Mesto obdaja na jugu Anski vrh, Miklavški hrib, Grajski grič, Osenica, na severnem delu pa se med stanovanjskimi deli dviga Golovec, na vzhodu pa Jožefov ali Aljažev hrib. Podnebje je prehodno; močan je celinski vpliv, prevladujejo severni vetrovi.⁷

V občini je leta 2008 živel 50.039 prebivalcev, moških 24.834 in žensk 25.205, zaposlenih v družbenem in zasebnem sektorju, saj je v mestu veliko delovnih mest. V samem mestu je pet hotelov in en mladinski hotel. Število prodajaln, manjših in večjih, se je v zadnjem desetletju kar podvojilo in tako se Celje postaja vse bolj trgovsko središče. V Celju je danes vrsta srednjih in osnovnih šol. Ima svoje mestno gledališče, Pokrajinski muzej in Muzej novejši zgodovine, likovne galerije, kino, knjižnico...⁸

Slika 2 - Pogled na Celje iz Starega grada

(Vir: <http://blog.domovoj.com/wp-content/uploads/2007/04/celje.JPG>)

Ker leži v kotlini, industrijske emisije in kurišča močno onesnažujejo bivalno okolje. Predvsem v zadnjih letih mesto in vsa občina iščejo posodobitve za umazane industrije in načine, da bi zagotovili prebivalstvu bolj zdravo življenje. Poleg industrije so v občini izredno pomembni še trgovina, gradbeništvo, obrt, promet, gostinstvo in turizem, pa tudi kmetijstvo.⁹

Celje je mesto z bogato kulturno vsebino in ohranjeno podobo starih dni. Kulturna podoba se spreminja, vendar ostaja monotona. Bogata zgodovina mesta pa omogoča dober razvoj turizma.¹⁰

⁷ Badovinac B., Savinjsko, Celje, Velenje, Pomurska založba, Murska Sobota, 1997

⁸ <http://www.celje.si/>

⁹ Perhavec V., Živeti s Celjem, Birostoritve - Express tajnica, Celje, 1990

¹⁰ Perhavec V., Živeti s Celjem, Birostoritve - Express tajnica, Celje, 1990

Eden izmed glavnih poudarkov celjske turistične ponudbe, ki jo je občina načrtno pospeševala že od začetka 70. let, so bila kopališča na Savinji. V Celje so prinesla množico turistov.¹¹

4. Pomembni deli mestnega jedra Celja

4.1 Celjski grad

Celjski grad je nekdanji grad Celjskih grofov. Leži na triadni vzpetini ob jugovzhodnem robu Celja, kjer reka Savinja v okljuku zavije proti Laškem. Danes poteka na gradu faza raznih večjih prenov. V svojem času je predstavljal največjo utrdbo na slovenskem ozemlju. Najstarejša omemba Celjskega gradu izhaja iz leta 1322. Prvotno se je imenoval grad Celje. Prvotno grajsko poslopje so v prvi polovici 13. stoletja postavili grofje Vovbrški s Koroške. Imelo je značaj nepravilnega obodnega gradu. V zahodnem delu je stala večnadstropna stavba, palacij (ohranili so se le obodni zidovi). V vzhodnem delu je bilo zaprto dvorišče z velikim vodnim zbiralnikom. Na vzhodni, najbolj izpostavljeni strani, je bil zidni ščitni plašč, nekako 3 m višji od preostalega obodnega zidovja. Na vrhu je bil zavarovan z obrambnim hodnikom (vidnim še danes).¹²

Sprva je bil grad v lasti Vovbrških grofov, kasneje pa je pripadal Žovneškim gospodom. Po izumrtju njihove rodbine je prešel grad v roke grofov Celjskih (1341) in Celjskih knezov (1436). Ti so grad spremenili v stanovanjsko bivališče in dodali so mu Friderikov stolp. Celotni grad je imel površino 5500 m².¹³

Grad je začel propadati kmalu po tem, ko je izgubil svoj strateški pomen. Skozi stoletja so grad obnavljali, vendar se je ta spreminjal v pravo razvalino. Zadnji prebivalci so v njem živeli še leta 1795. Celjsko Muzejsko društvo je leta 1882 začelo z obnovo gradu, ki še vedno traja. Med 2. svetovno vojno je bil zapuščen, po njej pa se je začela intenzivna prenova. Grad že dobiva svojo prvotno podobo.¹⁴

Slika 3 - Celjski grad nekoč
(Vir: http://sl.wikipedia.org/wiki/Celjski_grad)

¹¹Perhavec V., Živeti s Celjem, Birostoritve - Express tajnica, Celje, 1990

¹²Cvirn J., Vodnik po Celju, Argos, Nazarje, 2007

¹³http://sl.wikipedia.org/wiki/Celjski_grad

¹⁴http://sl.wikipedia.org/wiki/Celjski_grad

Turistično društvo Celje v poletnem času vsako leto organizira prireditev »Pod zvezdami Celjanov« (prikaz življenja v srednjem veku), ki na grad privabi veliko ljudi. Celjski grad je danes ena izmed glavnih turističnih točk v Sloveniji (letno okoli 60.000 obiskovalcev). Vsako leto tu potekajo tudi Veronikini večeri. Morda se z večjim interesom in trudom gradu obetajo boljši časi, v nasprotju z znano krilatico, ki se ga drži »Danes grofje Celjski in nikdar več«. ¹⁵

Slika 4 - Celjski grad danes
(Vir: http://sl.wikipedia.org/wiki/Celjski_grad)

4.2 Spodnji celjski grad

Spodnji celjski grad so dali postaviti Celjski grofje, saj so želeli poleg gradu nad mestom imeti udobnejšo palačo še v mestu. Gradec je imel tudi svoj obrambni jarek, ki je še danes lepo viden. Sprva je služil kot rezidenca Celjskih grofov, nato pa kot sedež celjskega vicedoma. V času Marije Terezije so ga preuredili (v vojašnico) in ga pustili v slabem stanju. Od leta 1984 ga prenavljajo in raziskujejo. Pod gradom so odkrili tudi del rimske ceste (Celeia). Drugače pa grad služi predvsem kot turistična točka. ¹⁶

Slika 5 - Spodnji celjski grad danes
(Vir: http://www2.arnes.si/~breber1/zg/clanki/spletna%20stran%20Celjsko%20mestno%20obzidje%2055%20let%20Bojan%20Rebernak_datoteke/image005.jpg)

¹⁵ http://sl.wikipedia.org/wiki/Celjski_grad

¹⁶ Cvirm J., Vodnik po Celju, Argos, Nazarje, 2007

4.3 Vodni stolp

Vodni stolp ali JV vogalni stolp je dobil ime po bližini vode. Je nižji od SZ zaradi zaščite hribov ter reke Savinje. Lepo se vidi mitnica, kjer sta zapisana datum 25. september in letnica 1672, ki označujeta grozno poplavo, ki se je zgodila v Celju. Na mitnici je upodobljena tudi roka, ki kaže gladino vode in je približno 1,5 metra nad tlemi, a moramo upoštevati, da so bila včasih tla nižja.

Slika 6 - Vodni stolp

(Vir:http://kraji.eu/PICTURES/korosko_savinjska/celje_z_okolico/celje/staro_mestno_jedro/IMG_9235_celje_vodni_stolp_notranja_stran_big.jpg)

4.4 Celjski strop

Celjski strop se nahaja v osrednji dvorani Stare grofije. Je osamljen primer profanega slikarstva na prehodu iz renesanse v zgodnji barok (iz 16. v 17. stoletje). Rodbina Thurn-Valsassina je bila naročnik poslikave. Avtor izdelka ni znan. Sprva so predvidevali, da je bil to potujoči Gornjeitalijan, danes pa je znano, da naj bi avtorstvo pripadalo Almanachu. Strop je velikosti 14,45x9,87 m in je poslikan s tempera barvami na platno. Razdeljen je na 11 stropnih polj, ki jih ločujejo dekorativno poslikani leseni tramovi in opaži.¹⁷

¹⁷ http://www.pokmuz-ce.si/celjski_strop.htm

Slika 7 - Celjski strop

(Vir: http://www.pokmuz-ce.si/celjski_strop.htm)

4.5 Prothasijev dvorec

Gre za najlepšo baročno stavbo v starem mestnem jedru. Dvorec je dal v 70. letih 18. stoletja zgraditi lastnik gradu Planina, grof Anton pl. Prothasi. V stavbi je bil od leta 1825 okrožni urad, nato pa do leta 2001 dom celjskega arhiva. V njem je danes celjska poročna dvorana.¹⁸

Slika 8 - Prothasijev dvorec

(Vir:

http://krajci.eu/PICTURES/korosko_savinjska/celje_z_okolico/celje/staro_mestno_jedro/IMG_9299_celje_prothasijev_dvorec_big.jpg)

4.6 Železniška postaja

Železniška postaja Celje je ena izmed večjih železniških postaj v Sloveniji, ki oskrbuje mesto Celje.¹⁹

Sama postaja je razdeljena na potniški in tovorni del.²⁰

¹⁸ <http://www.o-4os.ce.edus.si/projekti/celje-mojemesto/nasemesto/prothasijevdvorec.htm>

¹⁹ Cvirn J., Vodnik po Celju, Argos, Nazarje, 2007

²⁰ http://sl.wikipedia.org/wiki/%C5%BDelezn%C5%A1ka_postaja_Celje

Slika 9 - Železniška postaja Celje

(Vir: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/0/0a/Celje_Railway_station.jpg/300px-Celje_Railway_station.jpg)

4.7 Slovensko ljudsko gledališče

Severozahodni obrambni stolp nekdanjega mestnega obzidja je danes sestavni del Slovenskega ljudskega gledališča, ki je bilo zgrajeno leta 1885. Že od leta 1825 je stolp, v katerem je bila nekoč mestna ječa z mučilnico, služil potujočim igralskim družinam. 1849 so v stolpu prvič odigrali Linhartovo Županovo Micko v slovenskem jeziku. V spomin na ta dogodek visi danes nad vhodom v gledališki stolp spominska tabla.²¹

Slika 10 - Slovensko ljudsko gledališče Celje

(Vir: http://cdn1.siol.net/sn/img/08/094/633428128955960791_slg.jpg)

4.8 Narodni dom

Leta 1897 so po načrtih Vladimirja Hraskyja v neorenesančnem slogu zgradili poslopje, ki je postalo simbol Celja. V poslopiju sta bili čitalnica in dvorana za gledališke in koncertne prireditve. Med 2. svetovno vojno je poslopje spremenilo videz, danes pa so mu ponovno vrnilo nekdanji sijaj. V njem je sedež Mestne občine Celje, Upravne enote Celje, v vogalnem delu pa je razstavišče Likovni salon.²²

²¹ http://www.slovenia.info/si/kul-zgod-znamenitosti/Slovensko-ljudsko-gledali%C5%A1%C4%8De-Celje.htm?kul_zgod_znamenitosti=5267&lng=1

²² http://www.slovenia.info/si/kul-zgod-znamenitosti/Slovensko-ljudsko-gledali%C5%A1%C4%8De-Celje.htm?kul_zgod_znamenitosti=5267&lng=1

V Narodnem domu se danes odvijajo številne prireditve, koncerti, poslovna in strokovna srečanja, okrogle mize ter seje Mestnega sveta Mestne občine Celje.²³

Slika 11 - Narodni dom Celje

(Vir: http://www.destinacije.com/Slike/Slovenija/GradevineiObjekti/Narodni_Dom-Celje.JPG)

4.9 Celjski dom

Celjski dom je stavba v Celju nasproti glavne stavbe železniške postaje. Zgrajena je bila v novogotskem slogu med letoma 1905 in 1906 po načrtih dunajskega arhitekta Branga.²⁴

Slika 12 - Celjski dom

(Vir: http://www.zvkds.si/media/images/gallery/secesijska-arhitektura-celje-celjski-dom_lightbox-1024-768.jpg)

Na prelomu 19. stoletja so se nacionalna nasprotja v Celju zelo zaostila. Sožitja med Slovenci in celjskimi Nemci ni bilo. Z gradnjo Narodnega doma, ki so ga gradili Slovenci, so se razlike med njimi le še stopnjevale. Leta 1898, ko so Nemci zbrali dovolj denarja, so ustanovili društvo Nemška hiša. Njihov glavni cilj je bil, da bi pod društvom delovali vsi Nemci v tedanjem Celju. Občina jim je tako istega leta podarila staro Guggenmossovo hišo

²³ http://www.slovenia.info/?kul_zgod_znamenitosti=5257&lng=1

²⁴ Cvirn J., Vodnik po Celju, Argos, Nazarje, 2007

(bila je zelo dotrajana). Društvo je izvedlo natečaj in izbrali so Brangov projekt. Začetek gradnje je zastal nekaj let, saj niso imeli dovolj denarja. Po vseh soglasjih, ki jih je bilo potrebno pridobiti, so hišo odprli 15. maja 1907. Po koncu 1. svetovne vojne so Nemško hišo preimenovali v Celjski dom.²⁵

Danes ima tu sedež Zavod Celeia in Turistično informativni center Celje, včasih pa je tu deloval tudi mestni kino Union.²⁶

4.10 Cerkev sv. Danijela

Je celjska farna cerkev, postavljena okoli leta 1306. Po l. 1379 so jo po gotško križno-rebrasto obokali ter pozidali zvonik in prezbiterij. Do sredine 16. stoletja je cerkev s številnimi prezidavami dobila sedanjo obliko. Cerkvi so leta 1413 prizidali kapelo Žalostne Matere božje, ki velja za izjemno kvalitetno arhitekturo klasične gotike. V stavbo in njene zunanje stene je vzidanih več plastično oblikovanih srednjeveških in renesančnih nagrobnikov iz 15., 16. in 17. stoletja. Pred glavnim vhodom v cerkev so leta 1996 odkrili spomenik blaženemu škofu Antonu Martinu Slomšku.²⁷

Slika 13 - Cerkev sv. Danijela
(Vir: <http://www.burger.si/Celje/SlikaSvDaniel02.JPG>)

4.11 Stara grofija

Renesančni dvorec so postavili grofje Thurn-Valsassina, med leti 1580 do 1603. Arkadni hodnik je bil dodan kasneje. Dvorec je bil postavljen v reprezentančne namene. Skozi stoletja je dvorec velikokrat zamenjal svojo namembnost. Od leta 1945 v njem domuje Pokrajinski muzej Celje.²⁸

²⁵ Cvirn J., Vodnik po Celju, Argos, Nazarje, 2007

²⁶ http://sl.wikipedia.org/wiki/Celjski_dom

²⁷ http://www.slovenia.info/si/sakralna-dediscina/Cerkev-Sv-Danijela,-Celje.htm?sakralna_dediscina=5736&lng=1

²⁸ <http://www.svetlana.si/?tag=stara-grofija>

Slika 14 - Stara grofija

(Vir: <http://www.o-4os.ce.edus.si/projekti/celje-mojemesto/nasemesto/grofija.gif>)

4.12 I. gimnazija v Celju

Je ena najstarejših gimnazij v Sloveniji. Ustanovljena je bila leta 1808. Od ustanovitve pa do leta 1895 je pouk potekal samo v nemškem jeziku. Gimnazija je delovala na več mestih, na današnjem pa stoji že vse od leta 1914. V preteklosti je nosila ime Gimnazija Celje in Srednja družboslovna šola, leta 1990 so I. gimnaziji v Celju povrnili status gimnazije. Danes gimnazija dosega visoke rezultate na športnem in umetniško-kulturnem področju.²⁹

Slika 15 - I. gimnazija v Celju

(Vir: <http://services.dedi.si/DEDIServer/res/media/image/9254/MAXIMUM/490x1200?1284740330>)

4.13 Herkulovo svetišče

Gre za ostanke rimskega templja posvečenega junaku Herkulu. V glavnem so ostali še temelji in en stoječ steber. Tempelj je tik nad Savinjo na hribu Breg, nad mestnim parkom, nedaleč od kapucinske cerkve sv. Cecilije. S ceste (Maistrova) je zelo slabo viden, najdejo ga le tisti, ki so tam že bili, saj je v sadovnjaku privatne hiše. Na dan so prišli temelji svetišča, ki ga je dr. Klemenc označil kot Herkulovo svetišče, pri čemer se je opiral na najdbo dveh ostankov orjaškega kipa (palca in roke s kijem). Na spodnji strani je bila stavba na deloma zasutem svetu in se je opirala na mogočen podporni zid, ki so ga zgradili na vrhu strmine proti parku. Del tega podpornega zidu je v dolžini kakih 5 m leta 1956 zdrčal v park. Svetišče je imelo v notranjščini dva prostora, okrog njiju pa je bilo dvorišče. Okrog dvorišča je bil na južni in na zahodni strani hodnik, ki je imel na notranji strani stebrišče z vitkimi korintskimi stebri, v

²⁹ http://sl.wikipedia.org/wiki/I._gimnazija_v_Celju

južni, zunanji strani hodnika, je bila četverooglata apsida z okrogolino na levi in desni strani. Na južni strani svetišča so odkopali vodovod (del cevi iz hrasta in del iz mehkega lesa), s katerim je svetišče dobivalo vodo iz 37 m oddaljenega studenca, ki deluje sedaj kot vodnjak. Na zahodni strani svetišča so odkrili temelje, ki so pripadali drugemu poslopju.

Ugotovili so tudi dva gradbena sloja s stavbnimi in drugimi ostanki ter ogljem. Iz tega je mogoče sklepati, da se je na tem mestu ponovno gradilo. Prof. Klemenc trdi, da je tu prvotno stalo predrimsko svetišče, posvečeno domačim bogovom. Bilo je požgano. Najbrž za Antonina Pija so Rimljani zgradili Herkulovo svetišče in še ustrezne stavbe poleg njega. Tudi ta poslopja so zgorela, verjetno jih je uničil kralj Atila.

Po končanem izkopavanju so temelje svetišča pustili nepokrite. Da bi bila vidna prvotna višina, so postavili tri stebre, enega s kapitelom.

Slika 16 - Herkulovo svetišče

4.14 Celjsko srednjeveško obzidje

Celjsko srednjeveško obzidje je imelo obseg približno 1600 m, oblikovano pa je bilo kot trapezasti pravokotnik. Visoko je bilo približno 6 m. Imelo je 4 vogalne stolpe, 2 vmesna in 2 stolpa nad mestnimi vrati. V mesto in iz njega se je vstopalo in izstopalo skozi 3 glavna vrata: S ali Graška, Z ali Ljubljanska ter J ali Vodna vrata. Za dodatno varnost mesta je skrbel še obrambni jarek, ki je mesto obkrožal s treh strani: V, S in Z. Obzidje so gradili od leta 1451-1473, zaradi požarov, poplav in vojn pa so ga pozneje še dostikrat obnavljali in spreminjali.³⁰

Ob koncu 18. stoletja je začetek I. industrijske revolucije povzročil širjenje mesta, oklep je postal pretesen in obzidje je začelo padati, največ sredi 19. stoletja, ko pride v mesto železnica. Z in S mitnica pa sta se morali umakniti še desetletja kasneje, ob gradnji Narodnega doma in današnje Banke Celje, ki jo je projektiral učenec mojstra Jožeta Plečnika. Ostalo so opravile naravne nesreče, svetovni vojni, pa tudi brezbržnost Celjanov. Še vedno pa ga stoji dovolj, da si lahko predstavljamo njegov nekdanji izgled in obseg.³¹

³⁰ <http://www.o-4os.ce.edus.si/razno/2007/celjska-milja/obzidje.htm>

³¹ <http://www.o-4os.ce.edus.si/razno/2007/celjska-milja/obzidje.htm>

Slika 17 - Srednjeveško Celje

(Vir: <http://www.o-4os.ce.edus.si/razno/2007/celjjska-milja/obzidje.htm>)

5 Prireditve

Celje je znano kot kulturno mesto. Veliko družbenih dogodkov se je že ustvarilo in verjameva, da se še bodo. Nekateri izmed njih so postali že prava stalnica mesta. Te prireditve mnogo pripomorejo k večji prepoznavnosti Celja. Izpostavili sva tiste, ki se nama zdijo najpomembnejše.

5.1 Ozaveščanje o prireditvah

Kot sva skozi najino raziskovalno nalogo ugotovili, je Celje kulturno kar dobro aktivno. Presenetilo naju je tolikšno število vsakoletnih prireditev, ki se odvijajo na različnih koncih mesta. Prav tako sva bili presenečeni, da za nekatere izmed njih še nisva slišali. Pri izvedbi ankete sva ugotovili, da za nekatere (Muzejska noč, Podeželje v mestu) ni slišalo še mnogo Celjanov. Meniva, da so te prireditve premalo promovirane. Zakaj ne bi ljudem pokazali, kaj ima Celje in jih povabili, da zaživijo skupaj z njim? Misliva, da bi bilo potrebno vsakega izmed dogodkov posebej izpostaviti, ga narediti atraktivnega in prepoznavnega.

5.1.1 Mednarodni obrtni sejem Celje

Mednarodni obrtni sejem Celje je že tradicionalna sejemska in poslovna prireditev v Sloveniji in Evropi. Izbirajo ga domači in tuji razstavljalci, zato utrjuje svojo vlogo poslovnega stičišča med državami članicami EU in državami JV Evrope.³²

Sejem, ki se odvija vsako jesen, ponuja na ogled najnovejše dosežke ter omogoča predstavitev trendov in novosti v različnih panogah. Sejem omogoča tudi odlične priložnosti za mreženje in sklepanje poslov.³³

Sejma se vsako leto udeleži veliko obiskovalcev in na ta način ima mesto Celje korist oz. dobiček (gostilniška ponudba in parkirni prostori).³⁴

Meniva, da bi bilo potrebno ljudi privabiti še v samo mesto jedro in jim tudi tam ponuditi kakovostno storitev.³⁵

³² http://www.ce-sejem.si/index.php?page=static&item=2330&tree_root=1715

³³ http://www.ce-sejem.si/index.php?page=static&item=2330&tree_root=1715

³⁴ http://www.ce-sejem.si/index.php?page=static&item=2330&tree_root=1715

³⁵ http://www.ce-sejem.si/index.php?page=static&item=2330&tree_root=1715

5.1.2 Veronikini večeri

Veronikini večeri pod mogočnim celjskim Starim gradom, na prizoriščih z raznolikim in žanrsko privlačnim programom, so šarm celjskega kulturnega poletja. Prireditve imajo zaradi vrhunskih izvajalcev, romantične moči Starega gradu in starega mestnega jedra velik odmev med gledalci. Veronikini večeri prinašajo zabavo, romantiko, nostalgijo, druženje in smehljanje.³⁶

Tudi letošnji Veronikini večeri prinašajo nekaj za vsakogar. Zabava, romantika, nostalgija in smehljaji bodo združeni na enem izmed najlepših poletnih prizorišč, Starem gradu Celje. Naj bodo poletni četrtki dnevi, ko si boste vzeli čas zase in vaše najbližje. Prvič so se začeli odvijati leta 1996, z mislijo, da Celje poleti ne sme spati. Prvo leto je Fit media organizirala nekaj prireditev, danes pa se jih skozi poletje odvrti veliko več. Tako Celje privablja obiskovalce tudi iz kulturne strani.³⁷

5.1.3 Poletje v knežjem mestu

Gre za sklop prireditev, v Celju potekajo med 1. junijem in 31. avgustom. Na petih prizoriščih (na Starem gradu, v Vodnem Stolpu, Knežjem dvorcu, na Savinjskem nabrežju in na Šmartinskem jezeru) se odvije okoli 200 prireditev, vrhunec pa je gotovo dvodnevna srednjeveška prireditev na Celjskem gradu. V letu 2009 je prireditev obiskalo 20.000 ljudi.³⁸

5.1.4 Celjski pust

V času pusta se vse prireditve na to temo v Celju združijo v Celjski pust. Najbolj znana zabava v maskah je v središču Celja (»na zvezdi«). Na tej prireditvi sodeluje Osnovna šola Lava. Poleg nje pa sodelujejo tudi ostale šole v Celju (rajajo v telovadnicah in kulturnih domovih).³⁹

5.1.5 Podeželje v mestu

Mesto Celje v poletnem in jesenskem času organizira prireditev Podeželje v mestu. S tem želi prispevati k večji prepoznavnosti podeželja in predstaviti pridelke ter ponudbe kmetij. Prireditev se odvija v središču Celja.⁴⁰

5.1.6 Dnevi kulture

Namen celjskih Dni kulture 2009 je srečanje kulturnih ustvarjalcev na enem mestu in spodbujanje novih idej ter skupnih projektov v prihodnje. Dnevi kulture potekajo več dni, na različnih lokacijah. Po navadi so dobro obiskani.⁴¹

³⁶ <http://moc.celje.si/uprava/cgi/MOC.cgi?page=novica&id=916>

³⁷ <http://moc.celje.si/uprava/cgi/MOC.cgi?page=novica&id=916>

³⁸ http://www.dnevnik.si/tiskane_izdaje/dnevnik/1042362573

³⁹ <http://www.dogaja.se/spored-dogodkov/41837/celjski-pust-2011/>

⁴⁰ <http://www.o-sta.com/msg.php?id=6577>

⁴¹ <http://www.rtv slo.si/kultura/drugo/kreativno-inovativni-dnevi-kulture-v-celju/158075>

5.1.7 Mednarodni mladinski pevski festival

Mednarodni mladinski pevski festival je bienalno srečanje izbranih mladinskih pevskih zborov iz Slovenije in tujine. Festival redno spremlja, vrednoti in vzpodbuja dosežke mladinskega zborovstva, s tem pa pomembno vpliva na kvaliteto raven pevske kulture mladih.⁴²

5.1.8 Srednjeveška prireditev na Starem gradu

S srednjeveško prireditvijo na Starem gradu se obuja tradicija in zavest o srednjeveškem načinu življenja v Celju in okolici, s poudarkom na grofih Celjskih. V pestrem programu te dvodnevne prireditve sodelujejo različne viteške skupine. Prireditev je množično obiskana.⁴³

5.1.9 Pravljično Celje

To je bogat program prireditev, zbranih pod skupnim imenom Pravljično Celje. Pod tem imenom so združeni koncerti na prostem, Pravljična dežela, silvestrovanje in veličasten ognjemet v mestnem jedru.⁴⁴

5.1.10 Muzejska noč

Muzejska noč se v Celju odvija sredi junija. Muzej novejšje zgodovine Celje na ta dan odpre vrata od 18.00 do 24.00 ure. Vstop je prost. Na ta način želijo poleg razstav ponuditi muzej tudi kot prostor sproščenega preživljanja prostega časa.⁴⁵

6 Hotel Evropa - predavanje

V četrtek, 3. 2. 2011, sva se udeležili predavanja v kavarni hotela Evropa pod okvirom projekta PECHA KUCHA. Predavanje s tematiko o tem, kako oživiti staro mestno jedro je bilo zanimivo, saj se navezuje na najino raziskovalno delo.

Pri predavanju so sodelovali različni govorniki in s svojimi Powerpointi predstavljali njihova stališča. Menili so, da je v Celju dovolj prireditev, s čemer pa se midve le delno strinjava, saj je po najinem mnenju prireditev za mlade premalo. Poudarili so, da v Celju v mestnem jedru prevladuje sindrom Alme Karlin, v pomenu, da vsi iz mesta odhajajo. Vzrok za to pa naj bi bil predvsem problem bivanja. Kot največji problem pa so na predavanju omenili prazne trgovine in prostore.

Na predavanju so izpostavili tudi to, zakaj se Celjski grofje ne tržijo. Zakaj zgodbe o njih pripovedujejo le na Starem gradu, ne pa tudi v mestu, na Spodnjem gradu, kjer so bivali, ali v mestu, kjer so živeli.

Izpostavili so tudi to, da se največ ljudi zadržuje v okolici okrepčevalnic s hitro hrano (kebab hamburgerji, ...). Menijo, da Celje nima prave gostinske ponudbe.

⁴² <http://www.celeia.info/mmpf2011>

⁴³ <http://www.turistsi.si/atraktivno/dogodki/kulturni-in-zabavni/14845-srednjeveska-prireditev-na-starem-gradu-celje.html>

⁴⁴ http://www.napovednik.com/dogodek157192_pravljično_celje_2010

⁴⁵ http://www.napovednik.com/dogodek108329_poletna_muzejska_noc

Številni umetniki so predlagali, da bi muzeji in galerije imeli več dinamike. Ponudili so tudi brezplačne ogledne v določenih dnevih v letu.

Kot dobro lastnost Celja so našli predvsem mestno plažo, pravljico Celje pozimi in prireditve poletje v Celju.

Janez Koželj pa je v svoji predstavitvi omenil, da bi Celje morale uvesti več igrišč za otroke in zelene strehe. Pri tem je imel v mislih zelene površine na strehah poslopij v mestnem jedru. Meniva, da bi bili to preveliki posegi v samo mesto, zato se s to idejo oz. predlogom ne strinja.

Slika 18 - Hotel Evropa

(Vir: http://www.hrs.com/foto/0/0/0/3/000390/50c84/000390_a_1555426.jpg)

7 Raziskava ankete

7.2 Anketni vprašalnik

1. Kako pogosto obiščete mestno jedro Celja?
 - vsak dan
 - dvakrat – trikrat na teden
 - manj kot enkrat na teden – redko

2. Se Vam zdi, da je mestno jedro dovolj živo?
 - da
 - ne

3. Kam se v mestnem jedru Celja največkrat odpravite?

4. Kaj v mestnem jedru najbolj pogrešate? Naštejte!

5. Ali veste kje se nahaja Herkulov tempelj?
 - da
 - ne

6. Ali pogrešate vključevanje mladih v družbeno življenje na ulicah?
 - da
 - ne

7. Ali bi uporabili avtobus za vožnjo po mestu, če bi bil le ta zastoj?
 - da
 - ne

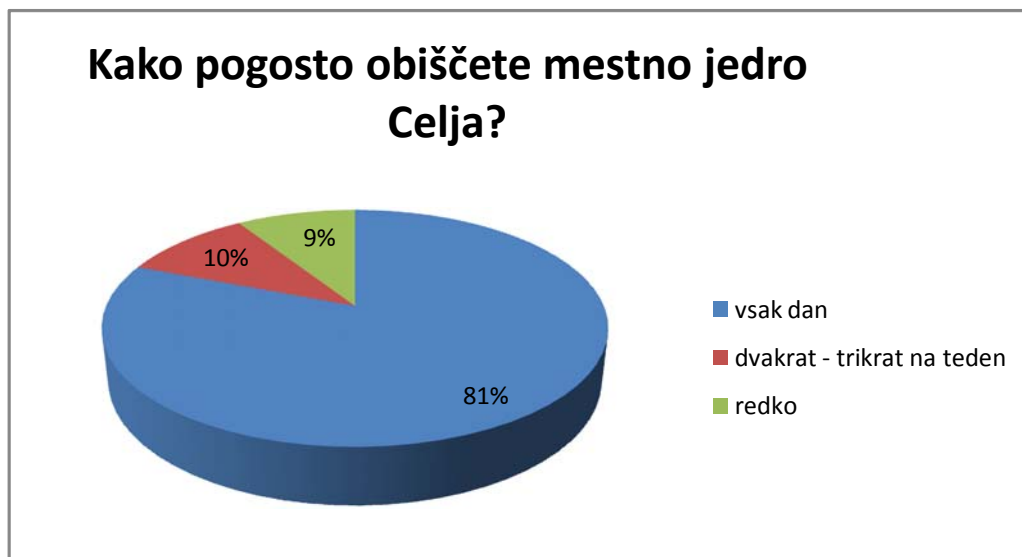
7.2 Analiza ankete

Anketo sva izvedli meseca decembra leta 2010, anketirali sva mimoidoče na ulicah mestnega jedra Celja. Vsega skupaj sva anketirali 110 ljudi, izbirali sva jih naključno. Anketirali sva 63 žensk in 47 moških. Razdelili sva jih v tri starostne skupine. V prvi so bili mlajši od dvajsetih let, teh sva anketirali 45. V drugo skupino sva uvrstili anketirance starejše od dvajset in mlajše od petdeset let, teh je bilo 39. V tretji starostni skupini pa so bili vsi anketiranci starejši od petdeset let, teh je bilo 36.

Najprej naju je zanimalo, kako pogosto ljudje obiščejo mestno jedro Celja. 89 anketirancev obišče mestno jedro vsak dan, torej 81%. Dvakrat – trikrat na teden obišče Celje 11 anketirancev, deset jih mestno jedro obišče redko, torej enkrat na teden ali manj.

Tabela 1: Kako pogosto obiščete mestno jedro Celja?

Kako pogosto obiščete mestno jedro Celja?	Št. Odgovorov
vsak dan	89
dvakrat - trikrat na teden	11
redko	10

Graf 1 - Kako pogosto obiščete mestno jedro Celja?

Zanimalo naju je, ali ljudje menijo, da je mestno jedro Celja dovolj zanimivo. Večini anketirancev, 98, se mestno jedro Celja ne zdi dovolj zanimivo. 12 ljudi, torej 11% anketirancev meni, da je mestno jedro Celja dovolj zanimivo.

Tabela 2: Se vam zdi, da je mestno jedro Celja dovolj živo?

Se vam zdi, da je mestno jedro Celja dovolj živo?	št. odgovorov
da	26
ne	84

Graf 2 - Se vam zdi, daje mestno jedro Celja dovolj živo?

V tretjem vprašanju naju je zanimalo, kam se ljudje največkrat odpravijo v mestnem jedru. Dobili sva zelo podobne odgovore. Največ anketirancev, kar 71 se jih odpravi v službo. Anketiranci, mlajši od 20 let, se največkrat odpravijo v šolo, glasbeno šolo ali knjižnico. 12 anketirancev je omenilo, da se v mestnem jedru največkrat odpravijo v trgovine z oblačili ali obutvijo. Trije ljudje obiščejo mestno jedro zaradi dobrih restavracij.

Želeli sva izvedeti tudi, kaj ljudje v mestnem jedru najbolj pogrešajo. Tudi pri tem vprašanju sva dobili zelo enotne odgovore. Največ ljudi bi si želelo mesto bolj barvno, saj mestno jedro izginja v sivinah. Prav tako bi želeli več družabnih dogodkov na ulicah, več druženja. Približno petina anketirancev pogreša trgovine z oblačili in obutvijo, saj menijo da bi le-te bolj oživele mestno jedro. Izpostavljen je bil tudi problem parkirišč, 13 anketirancev pogreša parkirišča v samem mestnem jedru. Med skupino anketirancev mlajših od 20 let je bil najpogostejši odgovor, da pogrešajo večerno druženje na ulicah ter klopi po samih mestnih ulicah.

Želeli sva ugotoviti, ali ljudje poznajo Herkulov tempelj, oziroma, če vedo, kje se le-ta nahaja. Dobili sva dokaj pričakovane odgovore. Večina anketirancev, kar 87, tega templja ne pozna oziroma zanj še nikoli ni slišala. Le 23 anketirancev tempelj pozna in ve, kje se ta nahaja. Ugotovili sva tudi, da so vsi anketiranci, razen dveh, ki ta tempelj poznata, mlajši od dvajsetih let.

Tabela 3: Ali veste kje se nahaja Herkulov tempelj?

Ali veste kje se nahaja Herkulov tempelj?	št. odgovorov
da	12
ne	98

Graf 3 - Ali veste kje se nahaja Herkulov tempelj?

Glede na razvoj samega prometa v mestu, sva želeli izvedeti, ali bi anketiranci uporabili avtobus za vožnjo po Celju, če bi bil le ta zastoj. Na vprašanje je 107 anketirancev odgovorilo z da, in 3 z ne.

Tabela 4: Ali bi uporabili avtobus, če bi bil le ta zastoj?

Ali bi uporabili avtobus, če bi bil le ta zastoj?	št. odgovorov
da	101
ne	9

Graf 4 - Ali bi uporabili avtobus, če bi bil le ta zastoj?

8 Zaključek

Kot prebivalki knežjega mesta se vsak dan srečujeva s problematiko, ki se dogaja na mestnih ulicah. V mestnem jedru pogrešava urban vrvež in storitveno ponudbo, zato sva se odločili, da letošnje leto raziščeva več o tej temi in predlagava izboljšave.

Z raziskovalno nalogo sva želeli podrobneje spoznati življenje na ulicah mestnega jedra Celja in kaj o njem menijo Celjani. Delo sva pričeli s prebiranjem literature, kjer sva ugotovili, da je bilo na to temo narejenega že veliko, vendar le na papirju. Sami želiva s to nalogo spodbuditi Celje in njegove prebivalce k večjemu aktiviranju življenja na mestnih ulicah.

Lotili sva se tudi ankete, ki sva jo izvedli v samem jedru Celja. Rezultati so bili pričakovani, saj si večina Celjanov želi sprememb in so pripravljeni pri njih tudi sodelovati. Zavedava se, da uspešnost mesta narekujejo prav njegovi prebivalci. Pomembna je mestna klima, ki jo lahko dobro ohranimo le, če se družbeno življenje postavi v prave tirnice, na pravo mesto.

Z izdelavo te raziskovalne naloge želiva doseči pozitiven pristop in odnos Celjanov do svojega mesta. Spoznati morajo, da jim Celje ponuja veliko več, kot sedaj izkoriščajo.

8.1 Pregled hipotez

1. Mestno jedro Celja je družbeno in kulturno zamrlo.

Prvo hipotezo lahko le delno potrdiva. Skozi najina raziskovanja sva ugotovili, da je v Celju veliko kulturnih prireditev ter družabnih dogodkov, vendar le-ti niso zelo številčno obiskani. Torej mestno jedro Celja ni zamrlo, vendar le čaka nekje v zatišju, da ponovno odkrijemo, kaj vse nam Celje ponuja.

2. Predvidevava, da se večini Celjanov mestno jedro Celja ne zdi dovolj živo in zanimivo ter bi na tem področju želeli izboljšave.

Drugo hipotezo lahko v celoti potrdiva. Skozi anketo med mimoidočimi Celjani sva namreč ugotovili, da se ljudem Celje ne zdi dovolj živo. Menijo, da mu manjka nekakšnega mladostniškega utripa, barv, prireditev in druženja nasploh, s čimer se tudi midve povsem strinjava.

3. Meniva, da večina ljudi ne pozna Herkulovega svetišča, ter da bi lahko še bolje izkoristili prednosti le-tega.

Tudi tretjo hipotezo lahko v celoti potrdiva. Z anketo sva namreč ugotovili, da Herkulovo svetišče pozna zelo malo ljudi. Med tistimi, ki to svetišče poznajo, je največ mladih in s tem predvidevava, da so zanj slišali v šoli. Osnovne šole v okolici Celja bi lahko v sklopu predmeta zgodovine to svetišče tudi obiskale, učenci pa bi se lahko naučili veliko o sami starosti mesta Celje.

4. Predvidevava, da je zamisli o oživitvi mestnega jedra Celja veliko, vendar se te ne morejo uresničiti zaradi premajhnega aktiviranja ljudi in organizacij.

Četrto hipotezo lahko prav tako v celoti potrdiva. Z raziskovanjem sva zasledili mnogo časopisnih člankov na temo oživitve mestnega jedra, prav tako so potekale na to temo tudi

različne predstavitve. Prišli pa sva tudi do zaključka, da je idej veliko, vendar ni ljudi, ki bi jih uresničili. Na TIC-u se trudijo z različnimi projekti, vendar le-ti niso dovolj promovirani oziroma oglaševani, zato le redko kateri od njih uspe.

9 Predlogi za izboljšavo

Kot prebivalki Celja vsak dan spremljava dogajanje v mestnem jedru ter vrvež na mestnih ulicah. S to raziskovalno nalogo sva se še posebej osredotočili na mestno jedro in življenje v njem. Sami meniva, da Celje ni dovolj živo mesto v vseh pomenih besede. Pri tem imava v mislih večji izkoristek zgodovinskih dejstev Celja na področju turizma in aktiviranje Celjanov k ponovni obuditvi mestnega jedra. Skozi raziskavo sva odkrili veliko še neuporabljenih podatkov ter zanimivosti o Celju. V sklopu naloge sva prišli do naslednjih predlogov.

Prebivalstvo mestnega jedra je starejše, zato številni Celjani menijo, da bi bilo potrebno v mesto priseliti mlajše družine, saj le-te živijo na obrobju mesta in ne zahajajo pogosto v samo mestno jedro.

Slika 19 - Mesto Celje

Meniva, da bi bilo v določenih ulicah potrebno preprečiti motorni promet in tako v mesto vpeljati več komunikacije med mestom in ljudmi (sprehajalci in kolesarji). Morda bi se lahko Celje zgledovalo po Ljubljani, ki se je spretno izognila prometnim konicam v samem mestnem jedru.

Slika 20 - Neprehodna ulica v Celju

Prav tako bi bilo potrebno urediti parkirna mesta. Generalno gledano, v Celju primanjkuje parkirišč, vendar meniva, da povečanje le-teh ni rešitev. Vpeljati bi bilo potrebno mestni avtobus, ki bi ljudem nudil hitre in ugodne prevoze do samega mestnega središča. Kot sva že pri anketi ugotavljali, bi javni prevoz uporabila večina ljudi, seveda bi morale biti cene dostopnejše, ali pa bi bil prevoz brezplačen.

Slika 21 - Gneča v mestu

Eden izmed problemov je tudi odtujenost med ljudmi (ni občutka skupnosti). Predlagava večjo promocijo samih delavnic oz. dejavnosti (Vila Malina, Lenka + Škrat, Osrednja knjižnica Celje – oddelek za otroke).

Slika 22 - Vila Malina

V Celju ni prave trgovske ponudbe. Pri tem imava v mislih, da bi mestno jedro potrebovalo trgovine z različnimi izdelki. Ljudje, ki v Celje prihajajo z vlakom ali avtobusom, morajo po določene izdelke izven mestnega jedra, pri tem pa morajo uporabiti še dodaten prevoz, ki je po navadi dražji (taksi). Najina ideja je, da bi v Celju odprli manjšo prodajalno, v kateri bi prodajali gradbeni material (žebli, izvijači, cevi...), takšno, kot je bila včasih trgovina Železninar. Prav tako v mestnem jedru pogrešava večjo izbiro trgovin s tekstilom in obutvijo.

Slika 23 - Središče Celja

Celje je zgodovinsko in kulturno bogato mesto. V samem mestnem jedru je veliko zgradb in poslopij, ki so vredne ohranitve in varstva. Vendar se danes ljudje tega premalo zavedamo. Zvestno uničujemo lastno kulturno dediščino. Pri tem imava v mislih risanje grafitov po stavbah v samem mestnem jedru. Predlagava, da bi v Celju izkoristili razne zanemarjene zidove, podvoze in podhode za poslikavo z grafiti. Mladim bi tako dali svobodo pri ustvarjanju, stavbe pa bi bile prav gotovo manj porisane in popisane.

Slika 24 - Grafiti v Celju

Slika 25 - Grafiti v Celju

Slika 26 - Grafiti v Celju

Predlagava, da začne Celje več pozornosti posvečati Herkulovemu svetišču (ki spada tudi pod Unesco-vo dediščino). Danes je zapuščen in zarasel. Redko kdo izmed Celjanov ga sploh pozna. Meniva, da bi ga bilo potrebno urediti in promovirati.

Meniva, da bi morali mestno jedro narediti prijaznejše mladim ljudem. Sprašujeva se, zakaj je jedro živahno in polno le čez teden ob dopoldnevih. Zakaj ne bi ljudi privabili v knežje mesto tudi ob vikendih in zakaj ne bi popoldne ljudje prišli v mesto s tem namenom, da se usedejo v kakšno kavarno in uživajo. Ugotovili sva, da večina zaposlenih ljudi hodi v mesto popoldan le v lekarno ali pa vozijo svoje otroke v Glasbeno šolo Celje. Misliva, da bi boljša gostilniška ponudba mesto na nek način ponovno oživila.

Slika 27 - Prazne ulice Celja

Seveda pa ne smemo pozabiti, da se lahko ljudje zabavamo tudi na ulicah. Misliva, da bi bilo potrebno organizirati več dejavnosti na ulicah Celja in ne le v zaprtih stavbah (kot je Mladinski center Celje). Množičen odziv je Celje doživelo s koncertom skupine Tabu. Zakaj ne bi organizirali več takšnih dogodkov? Veva, da se takšnih dogodkov ne da pogosto pripraviti, saj je vedno vprašanje tudi denar. Predlagava, da bi tudi Glasbena šola Celje kdaj nastopila na mestih ulicah. Mladi glasbeniki so polni energije in si želijo nastopanja. Misliva, da bi redni koncerti na ulicah mestnega jedra privabili ljudi vseh generacij. Prav tako bi nastope izvedli mladi bendi, ki se želijo predstaviti s svojimi avtorskimi izdelki.

Slika 28 - Prazne ulice Celja

Zakaj torej Celje ne ukrepa v tej smeri? Naredimo boljšo prihodnost, povezanost mesta in ljudi v njem.

10 Viri

10.1 Knjižni viri

- Orožen B., Štajerska z obrobjem, Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport, Ljubljana, 1991
- Cvirn J., Vodnik po Celju, Argos, Nazarje, 2007
- Badovinac B., Savinjsko, Celje, Velenje, Pomurska založba, Murska Sobota, 1997
- Orožen J., Oris sodobne zgodovine Celja in okolice, Kulturna skupnost občine, Celje, 1980
- Perhavec V., Živeti s Celjem, Birostoritve - Express tajnica, Celje, 1990

10.2 Elektronski viri

- <http://www.uradni-list.si/1/content?id=73799> , 18.2.2011
- <http://sl.wikipedia.org/wiki/Mesto> , 18.2.2011
- <http://www.celje.si/> , 18.2.2011
- <http://www.celje.si/sl/component/content/article/54-znamenitosti/158-starigradcelje> , 18.2.2011
- http://www.pokmuz-ce.si/celjski_strop.htm , 18.2.2011
- <http://www.o-4os.ce.edus.si/projekti/celje-mojemesto/nasemesto/prothasijevdvorec.htm> , 18.2.2011
- http://www.slovenia.info/si/kul-zgod-znamenitosti/Slovensko-ljudsko-gledali%C5%A1%C4%8De-Celje.htm?kul_zgod_znamenitosti=5267&lng=1 , 18.2.2011
- http://www.slovenia.info/?kul_zgod_znamenitosti=5257&lng=1 , 18.2.2011
- http://www.slovenia.info/si/sakralna-dediscina/Cerkev-Sv-Danijela.-Celje.htm?sakralna_dediscina=5736&lng=1 , 18.2.2011
- <http://www.svetlana.si/?tag=stara-grofija> , 18.2.2011
- <http://www.o-4os.ce.edus.si/razno/2007/celjska-milja/obzidje.htm> , 18.2.2011
- http://www.ce-sejem.si/index.php?page=static&item=2330&tree_root=1715 , 18.2.2011
- <http://moc.celje.si/uprava/cgi/MOC.cgi?page=novica&id=916> , 18.2.2011
- http://www.dnevnik.si/tiskane_izdaje/dnevnik/1042362573 , 18.2.2011
- <http://www.dogaja.se/spored-dogodkov/41837/celjski-pust-2011/> , 18.2.2011
- <http://www.o-sta.com/msg.php?id=6577> , 18.2.2011
- <http://www.rtv slo.si/kultura/drugo/kreativno-inovativni-dnevi-kulture-v-celju/158075> , 18.2.2011
- <http://www.celeia.info/mmpf2011> , 18.2.2011
- <http://www.turistsi.si/atraktivno/dogodki/kulturni-in-zabavni/14845-srednjeveska-prireditev-na-starem-gradu-celje.html> , 18.2.2011
- http://www.napovednik.com/dogodek157192_pravljicno_celje_2010 , 18.2.2011
- http://www.napovednik.com/dogodek108329_poletna_muzejska_noc , 18.2.2011

10.3 Viri arhivskega gradiva

- <http://moc.celje.si/zemljevid/slo/web-content/media/Celje-original.jpg> , 20.2.2011
- <http://blog.domovoj.com/wp-content/uploads/2007/04/celje.JPG> , 20.2.2011
- http://sl.wikipedia.org/wiki/Celjski_grad , 20.2.2011
- http://kraji.eu/PICTURES/korosko_savinjska/celje_z_okolico/celje/staro_mestno_jedro/IMG_9235_celje_vodni_stolp_notranja_stran_big.jpg , 20.2.2011
- http://www.pokmuz-ce.si/celjski_strop.htm , 20.2.2011
- http://kraji.eu/PICTURES/korosko_savinjska/celje_z_okolico/celje/staro_mestno_jedro/IMG_9299_celje_prothasijev_dvorec_big.jpg , 20.2.2011
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/0/0a/Celje_Railway_station.jpg/300px-Celje_Railway_station.jpg , 20.2.2011
- http://cdn1.siol.net/sn/img/08/094/633428128955960791_slg.jpg , 20.2.2011
- http://www.destinacije.com/Slike/Slovenija/GradevineiObjekti/Narodni_Dom-Celje.JPG , 20.2.2011
- http://www.zvkds.si/media/images/gallery/secesijska-arhitektura-celje-celjski-dom_lightbox-1024-768.jpg , 20.2.2011
- <http://www.burger.si/Celje/SlikaSvDaniel02.JPG> , 20.2.2011
- <http://www.o-4os.ce.edus.si/projekti/celje-mojemesto/nasemesto/grofija.gif> , 20.2.2011
- <http://services.dedi.si/DEDIServer/res/media/image/9254/MAXIMUM/490x1200?1284740330> , 20.2.2011
- <http://www.o-4os.ce.edus.si/razno/2007/celjska-milja/obzidje.htm> , 20.2.2011
- http://www.hrs.com/foto/0/0/0/3/000390/50c84/000390_a_1555426.jpg , 20.2.2011
- Ostale fotografije so vzete iz domačega arhiva Špele Ocvirk